

Міжотельний період у корів другої групи складав 387,6 дня, що менше на 3,6 дня порівняно з аналогами першої групи. Сервіс-період у корів другої групи становив 80,4 дня проти 81,2 дня у ровесниць першої групи (-0,8 дня). Незначно кращий коефіцієнт відтворної здатності був у корів другої групи – 0,941 проти 0,933 – в аналогів першої. Отже, показники відтворної здатності корів обох груп за другу лактацію були на приблизно однаковому рівні і не мали значних відмінностей між собою.

Найбільшу кількість молока базисної жирності одержано від корів першої групи – 11288,3 кг, що більше порівняно з ровесницями другої групи на 491,7 кг. Відповідно, виручка від реалізації молока корів першої групи є більшою на 8113,1 грн. Собівартість молока, одержаного від корів першої групи нижча, порівняно з тваринами другої групи на 58,9 грн або 4,6%. Рівень рентабельності у корів першої групи вищий порівняно з ровесницями другої групи на 5,6%. Отже, більший економічний ефект при однакових умовах годівлі і утримання в умовах ПОСП «Нападівське» Хмельницького району Вінницької області можна одержати при розведенні корів, які походять від плідників лінії Віс Бек Айдіала.

Порівняльна оцінка продуктивних якостей та відтворної здатності корів голштинської породи дала змогу встановити, що за однакових умов годівлі та утримання вищі показники молочної продуктивності були у тварин лінії Віс Бек Айдіала. Однак показники відтворної здатності корів обох груп не мали значних відмінностей. Для підвищення рівня молочної продуктивності стада голштинської породи в умовах ПОСП «Нападівське» Хмельницького району Вінницької області рекомендовано використовувати бугаїв-плідників лінії Віс Бек Айдіала.

---

УДК 636.082.631.147:378. (073)

**ОЛІЙНИК Діана**, здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **МІЗИК Володимир**, асистент, кафедра ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Кам'янець-Подільський, Україна

## ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ОСІМЕНІННЯ ГУСЕЙ

Гусівництво - одна з традиційних галузей птахівництва в Україні. Великих птахофабрик з виробництва м'яса гусей поки що в нашій країні немає, проте існує низка племінних підприємств [1,2]. Певне економічне значення для цих господарств має штучне осіменіння гусок. По-перше метод дозволяє знівелювати вагому різницю в масі між самцями і самками, що часто знижує результати природного парування при міжпородному схрещуванні, по-друге дозволяє скоротити потребу у самцях і широко використовувати сперму лише кращих з них, по-третє сприяє підвищенню заплідненості яєць і тим самим покращує виводимість гусенят [3,4].

Технологія штучного осіменіння гусей проводиться поетапно. Спочатку проводять відбір племінних гусаків, після чого отримують від них сперму, ретельно оцінюють її та розріджують. Завершальним етапом в технології є штучне осіменіння гусок.

Для штучного осіменіння гусаків починають відбирати із 2-х місячного віку. Так як гусаки характеризуються досить слабко вираженою репродуктивною функцією і значна частина самців в процесі використання вибраковується, то залишають їх в 1,5-2 рази більше, ніж потрібно. Другий відбір проводять у 240-260-денному віці (8-9 місяців).

Отримання сперми від гусаків проводять методом спинно-черевного масажу з використанням вакуумного спермозбирача.

Спочатку у гусаків протягом 5-8 днів виробляють рефлекс віддачі сперми. У період привчання самців до еякуляції на спермоприймач сперма інколи забруднюється калом. Це трапляється тоді, коли гусак лякається. При спокійному поводженні з такими гусаками під час їх відновлювання, фіксації і масажу виділення калу в момент еякуляції, як правило, не відбувається.

Особливо важливо, щоб сперму від гусаків одержували одні й ті ж люди у спокійній, звичній для птахів обстановці. Для отримання чистої сперми пух і пір'я навколо клоаки обрізають, а клоаку протирають 0,02% розчином фурациліну.

Використовувати гусаків краще всього через день раз у другій половині дня. Перед одержанням сперми бажано в спермоприймач налити 0,3-0,5 мл розріджувача, підігрітого до 35°C.

Для відтворювання залишають самців з об'ємом еякуляту не менше 0,3 мілілітри, концентрацією спермійв 0,4 млрд. в 1 мл і активністю не нижче 7 балів. Сперма має бути білого кольору, вершкоподібної консистенції без сторонніх домішок.

Штучне осіменіння гусок проводять, як правило, у другій половині дня, коли у них відбулася яйцекладка (при дослідженні каудальної частини яйцепроводу яйце відсутнє).

Приміщення, де утримують гусок, перегороджують легким переносним щитом. Всіх самок переганяють до однієї з цих половин. Потім у відгороджений кут заганяють по 15-20 гусок. Помічник оператора, який знаходиться в середині відгородженого кута з тваринами, бере гуску і фіксує її на спеціальному столі-станку, що знаходиться по другий бік перегородки. Лівою рукою він тримає гуску біля кореня крил, притискує вказівним пальцем ліве крило, а правою рукою відтягує хвіст. Технік одягає рукавички, вводять у клоаку гуски вказівний палець правої руки, намагає на лівій її стінці, трохи нижче входу в сліпу кишку, отвір яйцепроводу. Після чого лівою рукою вводять у клоаку піпетку, а вказівним пальцем правої - він контролює введення піпетки в яйцепровід. Переконавшись, що піпетка знаходиться в яйцепроводі оператор натискає на еластичний наконечник піпетки і вприскує необхідну дозу розрідженої сперми (0,1-0,2мл /20-30 млн. активних спермійв).

Для підтримання високого рівня заплідненості осіменіння гусок повторюють через кожні 5–6 днів. Яйця для інкубації відбирають починаючи з третього дня після першого осіменіння.

### Література

1. Петров Ю. Сільськогосподарська водоплавна птиця в Україні [Електронний ресурс] // «Аграрний тиждень. Україна»: тез. доп. наук. – практ. конф., 9 лютого 2012 р. Режим доступу: <http://agrokraina.com.ua/animals/210-silskogospodarska-vodoplavna-pticya-v-ukrayin.html>.
2. Fedorovich, E. L.; Zaplatynsky, V. S. Сучасний стан та перспективи розвитку гусівництва України. Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences, 2015, 17.3: 322-330.
3. Журавель М.П., Давиденко В.М., Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. Підручник. К.: Видавничий Дім „Слово”, 2005. 336с.
4. Seigneurin F., Grasseau I., Chapuis H., Blesbois E. An efficient method of guinea fowl sperm cryopreservation // J. Poultry Sci. 2013. Vol.92, no. 11. P. 2988–2996.

---

УДК УДК 599.323

**ЧЕРНЯК Микола**, здобувач освіти 8 класу

Науковий керівник – **ПАЛІЙ Жанна**, вчитель біології

Перемишельська гімназія Улашанівської сільської ради Шепетівського району  
Хмельницької області

с. Перемишель, Україна

### ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВЕДЕННЯ НУТРІЇ НАПІВВОДЯНОЇ (*Myocastor coypus*) В УМОВАХ ДОМАШНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

Нутрія напівводяна – це гризун, який живе на землі, але почуває себе добре і у воді. Ці тварини активно і досить давно культивують для отримання хутра та дієтичного смачного м'яса. Хутро міцніше, ніж поширене кроляче, а м'ясо нутрій, не поступається ні за смаковими, ні за дієтичними властивостями м'ясу кролика. Це не просто делікатесне м'ясо, воно також допомагає при лікуванні цукрового діабету, бронхіальної астми і туберкульозу. Розведення нутрій в домашніх умовах можна віднести до прибуткового, захоплюючого і навіть творчого заняття.

Метою нашого дослідження стало вивчити особливості розведення нутрії напівводяної (лат. *Myocastor coypus*) в домашніх умовах у сільській місцевості нашого регіону.

Об'єктом дослідження було обрано популяцію нутрій, що розводять в одному з домашніх господарств села Перемишель Улашанівської сільської ради Шепетівського району Хмельницької області.